

Čís. 7854.

Uznání působí konstitutivně jen tehdy, přistoupilo-li k závazkovému důvodu, jenž tu již byl.

(Rozh. ze dne 9. března 1928, Rv II 524/27.)

Žalobce domáhal se na žalovaných náhrady škody, již mu způsobil syn žalovaných zaměstnaný v jeho obchodě, a opíral žalobní nárok o to, že žalovaní prohlásili, že mu celou škodu nahradí. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Uznání působí konstitutivně jen tehdy, přistoupilo-li k závazkovému důvodu, jenž tu již byl. V takovémto případě může se protistrana uznávajícího dovolávati uznání jakožto plně účinného závazkového důvodu. V souzeném případě přichází v úvalu jako takto účinně zavazovací důvod způsobení škody synem, pokud se týče žalovanými samými. Prohlášení žalovaných, že se zavazují zaplatiti žalobci 20.000 Kč jako náhradu škody vzešlé žalobci z krádeží jejich synem spáchaných, bylo by tedy samo o sobě dostatečným zavazovacím důvodem a to i co do výše škody, poněvadž uznáním, jako smírem upravují se nejisté aneb sporné právní poměry. Leč předpokladem jest vždy, by tu byl skutečně předcházející zavazovací důvod. Bylo by proto v souzeném případě předpokladem konstitutivní působnosti uznání, že žalobce vůbec utrpěl trestnými činy syna žalovaných škodu, že tu tedy jde o platně založenou povinnost tuto škodu nahraditi. Dostalo-li se žalobci náhrady způsobené škody, odpadl předpoklad uznání a tím odpadla i jeho účinnost. Zaplacení zažalovaného peníze nevedlo by k náhradě škody žalobci způsobené, nýbrž k jeho obohacení. Nižší soudy zjistily, že škoda žalobci z krádeže syna žalovaných vzešlá, byla žalobci Josefem S-ěm úplně nahrazena. Jde tu o skutkové zjištění, jímž jest dovolací soud vázán. Tomu-li tak, jest žalobě odňat základ, o který se opírá, účinnost tvrzeného prohlášení žalovaných, podle něhož se zavázali nahraditi celou synem způsobenou škodu, a právem byla proto žaloba zamítnuta.

Čís. 7855.

Lhůta k žalobě ze správy (§ 933 obč. zák.) pro vady dobytka počíná dnem, jímž končí lhůta domněnky podle § 925 obč. zák. K tomu, že uplynula propadná lhůta § 933 obč. zák., dlužno přihlížeti z úřadu v každém období rozepře.

(Rozh. ze dne 9. března 1928, Rv II 560/27.)

Žalobě kupitele proti prodávateli, by byla zrušena kupní smlouva ohledně krávy pro vady, procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jde jediné o to, zda byla v souzeném případě dodržena propadná lhůta § 933 obč. zák. k uplatnění nároku ze správy z vady koupené krávy. S náhledem žalobcovým hájeným teprve v dovolání, že lhůta šestinedělní ku podání žaloby běží až ode dne, kdy nabyt vědomosti o tom, že kráva je tuberkulosní, a že, podav žalobu do týdne po té, co zvěděl z posudku zvěrolékaře o tuberkulose krávy, učinil tak včas, nelze souhlasiti, nehledíc k tomu, že tvrzení to je v dovolacím řízení nepřipustné. § 933 obč. zák. stanoví, že nároky ze správy pro vady dobytka mohou býti soudně uplatňovány do šesti neděl ode dne předání věci a že se pro správu pro takové vady dobytka, o nichž platí lhůta domněnky, počítá tato lhůta ode dne, jímž končí. Kupitel může se tudíž přesvědčiti o vlastnostech dobytčete vždy již v době převzetí, doslov § 933 obč. zák. je jasným, neobsahuje omezení ani výhrady a již podle motivů cís. nař. ze dne 19. března 1916, čís. 69 ř. zák. byla lhůta k uplatňování nároku ze správy právě proto snížena, poněvadž byla dřívější lhůta zákona pro žaloby toho druhu příliš dlouhá, což mělo v zápětí nejistotu v obchodování s dobytkem, která zase měla vliv na ceny. Vzhledem k tomu, že podle nařízení ministerstva spravedlnosti v dohodě s ministerstvem orby ze dne 10. listopadu 1916, čís. 384 ř. zák. je lhůta domněnky tuberkulosy krávy čtrnáctidenní, uplynula lhůta ku podání žaloby podle §§ 925, 926 a 933 obč. zák. a ministerského nařízení ze dne 19. března 1916, čís. 69 ř. zák. osm neděl po převzetí krávy, což stalo se nesporně dne 19. ledna 1927 (§ 266 c. ř. s.), dne 16. března 1927, žaloba byla však podána teprve dne 19. března 1927, tedy opožděně. Správně uznal proto odvolací soud, zamítnuv k odvolání žalovaných žalobu. Že k této propadné lhůtě měl první soudce přes zmeškání žalovaných přihlížeti, poněvadž nutno k ní z moci úřadu bráti zřetel v každém období rozepře, dovodil a blíže odůvodnil Nejvyšší soud v četných svých rozhodnutích (tak v rozhodnutí čís. 3089 a 5138 sb. n. s.).

Čís. 7856.

Pokud nelze zabaviti (§ 251 čís. 6 ex. ř.) stroje v živnosti knihtiskářské.

(Rozh. ze dne 10. března 1928, R I 1098/27.)

V exekuci proti majiteli knihtiskárny k vydobytí peněžité pohledávky byly zabaveny kromě jiného také ruční lis a tiskací stroj. Návrh dlužníka, by tyto dva předměty byly vyloučeny z exekuce, soud první stolice zamítl, rekursní soud návrhu vyhověl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.